

ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

Євген СОБОЛЬ

«20» листопада 2021 р.

**Програми навчальних дисциплін
програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Назва програми

«ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД»

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)

**Модуль: Підготовка вчителя технологій в умовах впровадження програми
Нової української школи**

**Назва навчальної дисципліни: Зміст і методики інтегрованого навчання
технологій в закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного
підходу в умовах Нової української школи.**

Цільовий компонент: Розкрити зміст і методики інтегрованого навчання у умовах НУШ; розуміти сучасні підходи принципів створення освітнього середовища у закладі загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу; розуміти особливості оцінювання досягнень здобувачів освіти; вміти добирати навчальний матеріал та види навчальної діяльності для організації навчання здобувачів освіти.

Змістовий компонент: Ключові компетентності як інтеграційний чинник у проєктній діяльності. Особливості формування ключових компетентностей та наскрізних умінь у здобувачів освіти. Компетентнісний потенціал технологічної освітньої галузі. Модельна навчальна програма як засіб створення освітнього середовища нової української школи. Добір навчального матеріалу та видів навчальної діяльності залежно з урахуванням інтересів і здібностей здобувачів освіти. Досягнення здобувачами освіти очікуваних результатів навчання та особливості їх оцінювання. Метод критичного мислення відповідно таксономії Блума та особливості оцінювання досягнень здобувачів освіти.

Процесуальний компонент: форми: інтерактивна лекція, тренінгові заняття; методи: проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; засоби: презентація, інформаційні ТЗН, нормативні документи в технологічній галузі.

Результативний компонент:

ПРН 1. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи і засоби організації інтегрованого навчання з технологій у закладах освіти.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для безпечного впровадження освітньої діяльності та сучасних підходів до формування толерантного ставлення в міжособистісних стосунках, мотивування рухатися до спільної мети .

ПРН 5. Розуміння концепції НУШ як організації сучасного освітнього середовища у базовій школі на засадах партнерства, інтеракції та підготовки майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі, що працюватимуть в нових умовах.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

2. Прозатвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ Міністерства економіки №610 від 23.03.2021 URL: mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Базова:

3. Абрамова О., Вдовенко В. Ключові компетентності як інтеграційний чинник у проєктній діяльності. *Наукові записки*. Вип. 201. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 39-43.

4. Мариновська О., Бабійчук Г., Моделювання навчальних занять на інтегрованій основі: наук.-метод. посіб. [за ред. Мариновської]. Івано-Франківськ: Симфонія-форте, 2002. 136 с.

5. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja. [за заг. ред. Н.М. Бібік]. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.

6. Терещук А.І., Абрамова О.В. Модельна навчальна програма як засіб створення освітнього середовища нової української школи. *Концептуалізація професійних компетентностей вчителя в умовах інноваційного освітнього простору сучасної школи: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф.*, (Тернопіль, 10-11 червня, 2021) Тернопіль: Вид. центр ТОКШПО, 2021.

7. Терещук А.І., Гащак В.М., Абрамова О.В., Павич Н.М. Технології. 5-6 клас. Методика організації освітнього середовища: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Букрек, 2021. 168 с.

Допоміжна:

8. Абрамова О.В. та ін. Організація проєктної діяльності учнів засобами віртуальних учнівських портфоліо на уроках технологій. *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: збірник матеріалів XI-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції*, м. Кропивницький, 7 травня – 14 травня 2021 року. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 90-92.

9. Абрамова О.В. та ін. Особливості застосування нестандартних уроків у освітньому процесі. *Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць*. Випуск 12. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. С. 12-15.

10. Терещук А.І., Абрамова О.В. Використання навчальної технології портфоліо у процесі підготовки майбутніх учителів трудового навчання до організації проєктної діяльності учнів. *Наукові записки*. Випуск 189. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. С. 74-78.

11. Tereshchuk A.I., Abramova O.V. (2020). Schoolchildren project activities organization in technology lessons. *Contemporary technologies in the educational process*. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology. (40).p.131-141.

Інформаційні ресурси:

12. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

13. Концепція «Нова українська школа». URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

14. Як можна навчати через проекти. Приклади з фінських уроків. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-mozhna-navchaty-cherez-proekty-prykłady-z-finskyh-urokiv/>

Назва навчальної дисципліни: Розвиток екологічної культури майбутніх учителів технологій як передумова формування екологічної компетентності учнів.

Цільовий компонент: Розкрити значущість екологічної культури в розвитку суспільства в цілому та у житті кожної людини зокрема; визначити шляхи формування екокультурної компетентності майбутнього педагога як особистісного цілісного інтегративного утворення, що відображає здатність і підготовленість фахівця до професійної екокультурної педагогічної діяльності в закладах освіти.

Змістовий компонент: Екологізація освіти у процесі підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти. Екологічна культура майбутніх учителів трудового навчання та технологій у наукових дослідженнях. Освіта для сталого розвитку як основа розвитку екологічної культури особистості. Розвиток екологічної компетентності здобувачів освіти у відповідності до положень сталого розвитку. Технологія екологічної переробки текстильних матеріалів – апсайклінг. Екодизайн предметного середовища.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, майстер-клас; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 1. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи і засоби організації інтегрованого навчання з технологій у закладах освіти.

ПРН 2. Оволодіння сучасними методами, формами, засобами, інструментами формування екологічної компетентності здобувачів освіти в технологічній освітній галузі.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для безпечного впровадження освітньої діяльності та сучасних підходів до формування толерантного ставлення в міжособистісних стосунках, мотивування рухатися до спільної мети.

ПРН 5. Розуміння концепції Нової української школи як організації сучасного освітнього середовища у базовій школі на засадах партнерства, інтеракції та підготовки майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі, що працюватимуть в нових умовах.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

15. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

16. Прозатвердження професійного стандарту на групу професій «Викладач закладів вищої освіти» Наказ Міністерства економіки № 610 від 23.03.2021 р. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hru%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Базова:

1. Чистякова Л. О. Екокультура майбутніх учителів трудового навчання та технологій: теорія і практика. Дніпро : Середняк Т. К., 2020. 372 с.

2. Чистякова Л. О. Культурологічний підхід у розвитку екологічної культури майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі. Вісник Черкаського національного університету. Серія: Педагогічні науки. Черкаси, 2020. Вип. 4. С. 182–187.

3. Чистякова Л. О. Сталий розвиток і екологічна освіта: проблема впровадження в процесі підготовки вчителя трудового навчання та технологій : Педагогічні науки : зб. наук. праць. Херсон, 2020. Вип. 93. С. 123–128.
4. Чистякова Л. О. Формування позитивної мотивації студентів до екологозбережувальної діяльності. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Бердянськ, 2020. Вип. 3. С. 419–428.
5. Чистякова Л. О. Сучасні освітні технології у розвитку екологічної культури майбутніх учителів. Молодь і ринок : щомісячний науково-педагогічний журнал. Дрогобич, 2020. № 6–7 (185–186). С. 111–115.
6. Чистякова Л. О. Технология лоскутного шитья: проблема внедрения непрерывного обучения. *Indywidualistyczny i wspólnotowy obraz kształcenia dorosłych w świecie. Teraźniejszość i perspektywy / Redakcja naukowa Leszka Płocha, Małgorzaty Myszk, Anety Niewęgłowskiej i Małgorzaty Wiśniewskiej. Siedlce (Polska), 2018. С. 47–53.*
7. Chystiakova L. O. The project method at design and technology lessons in terms of reforming the new Ukrainian school. *Science and education. Odesa, 2017. №5/CLVIII. С. 62–68 (Web of Science).*
8. Mykhyda S. P., Yezhova O. V., Abramova O. V., Puliak O. V., Cherkasov V. F., Chystiakova L. O. Environmental Education of Young People in Carrying out Design Projects on the Basis of Literary and Musical Folklore. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. Romania, 2019. № 11 (4), P. 175–192. DOI: 10.18662/rrem/165*

Допоміжна:

9. Chystiakova L. Basic Aspects of Development of Ecological Culture of Future Teachers of Technological Educational Industry. *Paradigm of knowledge. Frankfurt. TK Meganom LLC. 2020. 5(43). P. 247–261. DOI: 10.26886/2520-7474.5(43)2020.16.*
10. Чистякова Л. О., Абрамова О. В., Єжова О. В., Кудревич І. О. Дизайн-проекування авторської колекції одягу з використанням техніки печворк. *Art and design. Київ, 2020. № 1. С. 28–40.*

Інформаційні ресурси:

1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року : Закон України від 28 лют. 2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Концепція екологічної освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01>

Назва навчальної дисципліни: Застосування тренінгових технологій у освітньому процесі на уроках трудового навчання та технологій

Цільовий компонент: забезпечення здобувачів теоретичними знаннями про сутність різних видів тренінгу, його структуру, принципи тренінгової роботи та оволодіння методологією підготовки навчальних тренінгів.

Змістовий компонент: Застосування тренінгових форм навчання у підготовці здобувачів освіти. Особливості впровадження тренінгу через використання інтерактивних методів навчання. Способи формування групової діяльності здобувачів освіти. Формування соціальних навичок (soft skills) у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій. Особливості організації та проведення занять-тренінгів в онлайн форматах. Елементи розробки сценарію тренінгу. Онлайн-сервіси у проведенні занять в дистанційному форматі.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, робота у групах, тренінг; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації новизни, тренінгові вправи, інтерактивні; *засоби:* презентація.

Результативний компонент:

ПРН 1. Уміння обирати та використовувати різні види, форми, методи і засоби організації інтегрованого навчання з технологій у закладах освіти.

ПРН 3. Оволодіння сучасними методами, засобами, інструментами впровадження тренінгових технологій як ефективної форми формування соціальних навичок (softskills) здобувачів освіти.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для безпечного впровадження освітньої діяльності та сучасних підходів до формування толерантного ставлення в міжособистісних стосунках, мотивування рухатися до спільної мети.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Прозатвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ Міністерства економіки № 610 від 23.03.://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hru pu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Базова:

1. Абрамова О.В., Мироненко Н.В. Застосування тренінгових форм навчання при підготовці фахівців технологічної освіти. Актуальні проблеми технологічної, професійної освіти, культурології та дизайну: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 40-річчя факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (9-10 жовтня 2018 року). Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. 426 с. С. 104-113.

2. Абрамова О., Пуляк О., Терещук А. Формування м'яких навичок у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій. Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки» № 18(47) 2021. [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-18\(47\)-10-28](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-18(47)-10-28) http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/visnyk_PO/18_47_2021/pedagog/Bulletin_18_47_Pedagogika_Abramova_Puliak_%D0%A2ereshchuk.pdf

3. Мироненко Н.В. Застосування кейсових технологій під час викладання дисципліни «Технологія побутової діяльності» майбутнім вчителям трудового навчання. *Наукові записки. Випуск 11. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 3.* Кропивницький : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. С. 122–125.

4. Мироненко Н.В., Ткачук С.І. Місце дистанційних технологій навчання у процесі підготовки майбутніх учителів трудового навчання. *Наукові записки. Випуск 173. Серія: Педагогічні науки.* Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018. С. 193-198.

5. Abramova, O., Vdovenko V.V., Khrinenko, T. Use of training technologies in the educational process of higher education in Ukraine. Modern innovative and information technologies in the development of society, 24. Contemporary innovative and information technologies of social development: educational and legal aspects, 24. Monograph. Katowicah: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach, 2019. P.8-15.

Допоміжна:

1. Бевз Г. М. Основні положення щодо проведення тренінгів URL: <http://ru.osvita.ua/school/method/technol/598/>
2. Комар О. А., Пироженко Л. В. Інтерактивна технологія навчання: організація і проведення тренінгів (інноваційні форми навчання). Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 109 с.
3. Оніщенко О. В. Тренінг як інноваційна методика навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. URL: http://visnyk.chnpu.edu.ua/?wpfb_dl=2416

Інформаційні ресурси:

1. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Методика проведення тренінгів. URL: https://www.content.net.ua/registration/sections/page.php?page_id=%2029024&categ_id=11363

Назва навчальної дисципліни: Специфіка роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи

Цільовий компонент: Розкрити засади інклюзивної педагогіки: теорії, концепції, принципи, ключові поняття інклюзивної освіти; знати і розуміти особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища; уміти співпрацювати з учасниками освітнього процесу у ході забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в інклюзивному освітньому середовищі; знати і розуміти особливості організації освітнього процесу в інклюзивному закладі освіти.

Змістовий компонент: Інклюзивна освіта як модель соціального устрою. Основний принцип інклюзивної освіти. Завдання інклюзивного навчання і виховання в умовах НУШ. Трансформаційні зміни спеціальної освіти в Україні. Стратегія успішного впровадження інклюзивного навчання. Диференційоване викладання: технологія інклюзивної практики. Роль батьків у процесі інтегрування дитини з особливими потребами.

Процесуальний компонент: *форми:* інтерактивна лекція, тренінгове заняття; *методи:* проблемного викладу, створення ситуації інтересу у процесі викладання, диспут, створення ситуації новизни, інтерактивні; *засоби:* презентація, інформаційні ТЗН.

Результативний компонент:

ПРН 3. Оволодіння сучасними методами, засобами, інструментами впровадження тренінгових технологій як ефективної форми формування соціальних навичок (softskills) здобувачів освіти.

ПРН 4. Уміння аналізувати власні компетентності, необхідні для безпечного впровадження освітньої діяльності та сучасних підходів до формування толерантного ставлення в міжособистісних стосунках, мотивування рухатися до спільної мети.

ПРН 5. Розуміння концепції Нової української школи як організації сучасного освітнього середовища у базовій школі на засадах партнерства, інтеракції та підготовки майбутніх фахівців технологічної освітньої галузі, що працюватимуть в нових умовах.

Список рекомендованої літератури:

Стандарти:

1. Державний стандарт базової середньої освіти від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Прозатвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Наказ Міністерства економіки № 610 від 23.03.2021 URL:

Базова:

3. Інклюзивна освіта. URL: http://ispukr.org.ua/?page_id=331#.YayiZJHP1PY
4. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: Агенство Україна, 2019. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
5. Інклюзивне навчання у школі: кроки до успішного початку. URL: <https://nus.org.ua/articles/inklyuzyvne-navchannya-u-shkoli-kroky-do-uspishnogo-pochatku/>
6. Кавун Ю. Інклюзивна освіта. *Дефектолог*. 2007. № 5. С. 4 – 9.
7. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: [монографія]. Київ: ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с.
8. Сак Т.В. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник. Київ: СПД-ФО Парашин І.С., 2011. 101 с.
9. Слободянюк Н.Г., Софій Н.З., Найда Ю.М. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник. [Кол. авторів: Колупаєва А.А., Найда Ю.М., Софій Н.З. та ін.]. Київ, 2007. 128 с.
10. Софій Н.З., Найда Ю.М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник. [Кол. авторів: Колупаєва А.А., Найда Ю.М., Софій Н.З. та ін.]. Київ, 2007. 128 с.
11. Швед М. Основи інклюзивної освіти: Підручник. Львів: Український католицький університет, 2015. 360 с.

Допоміжна:

12. Abramova, O., Vdovenko V.V., Khrinenko, T. Use of training technologies in the educational process of higher education in Ukraine. Modern innovative and information technologies in the development of society, 24. *Contemporary innovative and information technologies of social development: educational and legal aspects*, 24. Monograph. Katowicah: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicah, 2019. P. 8-15.
13. Вдовенко В.В., Кашуба Л.В. Методичні основи навчання елементам комп'ютерної графіки молодших школярів із легким порушенням інтелектуального розвитку. *Наукові записки*. Вип. 190. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: КОД, 2020. С. 85 – 90.
14. Вдовенко В.В. Метод проектів при навчанні математики учнів з інтелектуальними відхиленнями в умовах інклюзивного навчання. *Наукові записки*. Вип. 174. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. С. 86 – 91.
15. Кавун Ю. Інклюзивна освіта. *Завуч*. 2008. № 19-20. С. 43 – 45.

Інформаційні ресурси:

16. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
17. Концепція розвитку інклюзивної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>